

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра права**

СИЛАБУС

КРИМІНОЛОГІЯ / CRIMINOLOGY

Інформація про викладача	
Викладач	Хом'яченко Світлана
Науковий ступінь	кандидат юридичних наук
Вчене звання	доцент
Посада	доцент кафедри права
Адреса кафедри	м. Вінниця вул. Хмельницьке шосе, 25, 8-й поверх, к. 809
Контактний телефон	55-04-40;
E-mail:	s.homiachenko@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компоненту	Вибірковий
Освітній ступінь	Бакалавр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Кримінологія – це самостійна міждисциплінарна наука зі своєю історією, яка має свої методи дослідження та має широку мережу інститутів та організацій в багатьох країнах світу. Буквальний переклад слова значить - вчення про злочин. Вважаючи, що терміни - злочин та - злочинність практично рівнозначні, то більш чітко кримінологію можливо визначити як - науку про злочинність. При цьому кримінологія вивчає злочинність, її причини та умови, особу злочинця та попередження злочинності як соціального та масового явища. Кримінологію можливо визначити з теоретичної та практичної точки зору, як науку про злочинність та методах її попередження. Знання з кримінології необхідні для аналізу злочинності, прогнозування варіантів можливих змін об'єктів, на які вона може безпосередньо впливати, розробки ефективних заходів впливу на злочинність, розшуку осіб, які вчинили злочини та розробки заходів віктимологічного впливу тощо. Перш ніж оволодіти необхідними практичними навичками для здійснення боротьби зі злочинністю, необхідно поступово розглянути певні теоретичні питання, а саме: об'єкт, предмет, завдання, функції кримінології, показники злочинності та її детермінанти.
Мова викладання	Українська

Результати навчання	Знати науково обґрунтоване уявлення про соціально-правову сутність злочинності; мати у своєму розпорядженні різнобічну кримінологічну характеристику злочинців; розуміти причинно-наслідковий комплекс; уміти грамотно складати профілактичні документи; правильно читати офіційну кримінально-правову статистику - аналізувати рівень, структуру і динаміку злочинності взагалі по країні і в окремих регіонах; знати окремі положення таких наук, як соціологія, психологія, педагогіка тощо.
---------------------	--

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні/ лабораторні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Поняття, предмет та система кримінології. Методологія кримінології та методика кримінологічних досліджень	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 2. Історія розвитку та сучасний стан кримінології	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 3. Поняття та загальна характеристика злочинності	9	2	2	5	В, РПЗ	5
Тема 4. Причини та умови злочинності	9	2	2	5	В, УД, Т	5
Тема 5. Особистість злочинця	9	2	2	5	В, УД, Т	5
Тема 6. Причини та умови конкретного злочину	9	2	2	5	В, РПЗ	5
Тема 7 Протидія злочинності	9	2	2	5	В, РПЗ	5
Тема 8. Кримінологічне прогнозування та планування боротьби зі злочинністю	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 9. Кримінальна статистика та її застосування в практичній діяльності органів внутрішніх справ	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 10. Аналіз зарубіжних кримінологічних концепцій причин злочинності	9	2	2	5	В, РПЗ	5
Тема 11. Організована злочинність та її протидія	9	2	2	5	В, УД, Т	5

Тема 12. Злочинність неповнолітніх та її протидія	9	2	2	5	В, УД, Т	5
Тема 13. Економічна злочинність та її протидія. Загальнокримінальна корислива злочинність та її попередження	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 14. Насильницька злочинність та її протидія	9	2	2	5	В, УД, Д	5
Тема 15. Рецидивна та професійна злочинність та їх протидія	9	2	2	5	В, РПЗ	5
Тема 16. Необережні злочини та їх попередження	9	2	2	5	В, УД, Т	5
Тема 17. Кримінологічна характеристика пияцтва, наркоманії та інших негативних соціальних явищ	9	2	2	5	В, УД, Т	5
Індивідуальне завдання	27			27	ІЗ	15
Разом	180/6	34	34	112		100
Підсумковий контроль-екзамен						

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: В – відповідь на практичних заняттях – 3 бали. РПЗ – розв’язання практичних завдань – 2 бали. УД – участь у дискусії – 1 бал. Т – тестування – 1 бал. Д – доповідь – 1 бал. ІЗ- індивідуальні завдання – 15 балів (участь у наукових заходах – 10 балів, підготовка – презентацій – 5 балів) Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти.
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Сюравич В. Г. Запобігання дорожньо-транспортним правопорушенням у контексті реформування національної поліції України та законодавчих новацій у сфері безпеки дорожнього руху. Наук. вісн. Нац. акад. внутр. справ. 2018. № 1 (106). С. 158–172. 2. Мозоль С. А. Інтегративні властивості кримінологічної безпеки в структурі кримінологічних знань. Європейські перспективи. 2018. № 1. С. 105–112. 3. Корупційна злочинність в Україні: сучасний стан, детермінанти та запобігання: навч. посіб. / автор. кол.: В. В. Василевич, О. М. Джу́жа, А. О. Джу́жа, О. Г. Колб, О. І. Колб, Н. В. Кулакова, Ю. О. Левченко, А. В. Микитчик, С. І. Мінченко, С. А. Мозоль, Т. В. Миронюк, Г. С. Поліщук, Е. В. Расюк, А. В. Савченко; за заг. ред. проф. О.М. Джу́жи та доц. Е. В. Расюка. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 340 с. 4. Кримінологія: підручник [Текст] / О.М. Джу́жа, В.В. Василевич, В.В. Черне́й, С.С. Чернявський та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В.В. Черне́я; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О.М. Джу́жі. – Київ: ФОП Маслаков, 2020. – 612 с.

	5. Кримінологія: академічний підручник / Богатирьов І. Г., Джужа О. М., Топчій В. В. та ін.: за заг. ред. І. Г. Богатирьова. Чернівці: Технодрук, 2020. 336 с. 6. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид.,перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с. 7. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти. Розроблено завдання для практичних занять з курсу, при викладанні застосовуються сучасні методи навчання; при виконанні завдань використовується автоматизована система управління навчанням MOODLE, передбачено виконання ситуаційних завдань та самостійної роботи. Зараховуються результати неформальної освіти.
Інтеграція ІІІ в освітній процес	Інтеграція ІІІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ІІІ). Розвивати у здобувачів вищої освіти навички «вищого порядку»: критичне мислення, креативність, вміння ставити правильні запити (промпт-інжиніринг) та аналізувати результати, надані ІІІ. Згідно пункту 3.1 здобувачі можуть використовувати ІІІ для мозгового штурму та креативного мислення при вивченні освітнього компонента і це вплине на формування здатності до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Узагальнення великих наукових статей або звітів для швидкого розуміння їхньої суті. Використання систем ІІІ для пошуку правової інформації (судова практика, законодавство різних країн, наукові статті). Пошук релевантної літератури або джерел (з обов'язковою подальшою перевіркою їх існування та достовірності, оскільки ІІІ може вигадувати джерела) сформує здатність застосовувати правові принципи та доктрини та здатність до критичного та системного аналізу правових явищ. Використання генеративних моделей ІІІ для підготовки кількох варіантів правових позицій, які здобувач має критично оцінити. Створення симуляцій переговорів у конфліктних правових ситуаціях. Генерація альтернативних сценаріїв розв'язання проблем для аналізу й обговорення.
Відпрацювання пропусків занять	Відпрацювання пропущених занять з поважних та неповажних причин здійснюється шляхом проведення викладачем опитування здобувача за темою в усній або письмовій формі.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компонента для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компонента, виявили активність в науково-дослідній роботі за відповідною тематикою, стали призерами студентських олімпіад, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна	Для забезпечення академічної доброчесності здобувачам вищої освіти

доброчесність	необхідно дотримуватись Положення про дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами вищої освіти; Політики застосування штучного інтелекту (ШІ).
Інші складові політики компонента	Обов'язковою умовою формування фахових компетенцій здобувача є розвиток soft skills (м'яких навичок), а саме розвиток ефективних комунікацій, креативності, гнучкого і критичного мислення, що можливо за рахунок виконання самостійної роботи здобувача, а саме участі з доповідями у студентських конференціях, семінарах, гуртках, дискусійних клубах, проходження онлайн курсів (наприклад «Prometheus», «Coursera»), тренінгів з тематики освітнього компонента.

Затверджено на засіданні кафедри права протокол № 15 від 08.01.2026

Науково-педагогічний працівник

Світлана ХОМ'ЯЧЕНКО

Завідувач кафедри

Тетяна СУХОРЕБРА